

לאבד את הבשר

•

כעת לא הייתה ברירה אלא לסתום. לסתום בתחילת ובסוף כל שיחה, לסתום בתוך כל משפט, לסתום בעלבון או בתשוקה. לסתום בפינת הדברים, בעיבורם. לסתום תפה. לסתום תגוף. להניח אותו סתום על המפתן, על השיש, על אדן החלון. ושהוא ייוותר שם, סתום, לא מופקר, או משומש, פשוט כדבר שאינו נענה, שדבר לא נענה לו, שלא נעשה בו.

•

הבוקר שיבוא פֶּעַם כל הלילה. דברים היו מוטלים עליה: הסערות של החודשים האחרונים, ועל גביהן הוטחו עניינים נוספים – מעבר הדירה החד (עוד עקירה, היא חשבה, מנתה את המשכנים בראשה, אני רשמית בחצי השני של העשירייה השלישית), בֶּרְכוּ של האב, כאבי הבטן של השבוע האחרון שקיפלו אותה לשניים, והניחו מסודר יפה בצד. הכול אצלה היה פרום גם ככה, היה אפשר להיכנס. העיניים נפלו אחורה במשכנן אך התקרה נדמה שקרבה (היא כבר השתמשה בתצורה הזו בטקסט אחר, שהמתין בפתקי הטלפון). ואלו היו רק העניינים הנוספים, לא עצם העניין. מהי העצם? היא ניסתה לנסח את העצם, לנעול לסתות סביב העצם, לשייף את העצם לסכין. לשבור את העצם, לאחות את העצם בפלטינה, לחבר את העצם לתושבתה – כדור וכפפה. היא ערכה בראשה ניסויים בעצם. שרטטה עוד ועוד וריאציות על העצם.

כשנכנסה לכל העניין הזה אמרה לעצמה, הדלת נפתחה בזכות המילים שלי, וביקשה לנסות, הפעם, לקנות חזקה לא באמצעות הכתיבה על, הכתיבה אל. רצתה לתת את הגוף. משך תקופה נתנה את הגוף, ודווקא אז הגוף הלך ונכחש, קיבל צורה שייחלה לה, בסתר, בפנים כפולות, זמן-מה. תהתה על קיומו של גוף מן העבר השני, ייחולים זעירים נכתבו בפתקי הטלפון. משפטים עלו בראשה שוב, לא ידעה לאן הם. היא הייתה כותבת מדי, נכון. כשהגיע הבוקר, וכשלה בכל המטלות, ניגבה אותן הצדה במחזי יד עקמומית, עוד תהתה אם תוכל לא להפוך את כל זה למילים. שנתיים חלפו מאז הספר, היא אמרה הרבה

על קוצר ידה של השפה, על הכישלון המובנה אל הכתיבה, אך כעת נדמה היה לה שכל העת, עד עתה, נצמדה אל יכולתה עם המילים. רצתה לכתוב, יכולתה הלהטוטנית, אך כדי לדייק חשבה עוד. זו אינה עבודת רקמה ולא עבודת חריזה. לא ליטוש. שוב ושוב חזר אליה הדימוי של מנהרה, של מערה. להיות עם המילים היה כמו לצייר במערה, גם את זה היא אמרה בעבר, אבל כעת הבינה לאשורה את המשמעות של הנסיגה אל הפרהיסטוריה: אני בקושי אדם. להיות עם המילים לא היה כמו להיכנס אל מערה קדמונית ולצייר בה, בגוף הנוכחי שלה, בתודעה המשוּיפת של כעת. להיות עם המילים היה לשמוט כתפיים ולכופף צוואר, לצמח מפרקי אצבעות, לעבות את שרירי הלשון, לסוכך על העיניים בשער פרא, לסגת מן השפה, לאבד אותה. ואז, מתוך הישות הזו של נהמות ומאוויים, לצייר על קיר אבן.

קודם לכן התחפשתי לניאנדרטל, היא חשבה. כעת נעשיתי כזו, באמת. כל יכולותי הלשוניות נתלות מעל אוויר ריק וצונחות. קודם כתבה, ייטב עמי האלם, כעת חשבה על השורה הזו כעל התרסה, זנב נפרש מתודעת שפע, עודועוד. כעת לא הייתה ברירה אלא לסתום. לסתום בתחילת ובסוף כל שיחה, לסתום בתוך כל משפט, לסתום בעלבון או בתשוקה. לסתום בפינת הדברים, בעיבורם. לסתום תפה. לסתום תגוף. להניח אותו סתום על המפתן, על השיש, על אדן החלון. ושהוא ייוותר שם, סתום, לא מופקר, או משומש, פשוט כדבר שאינו נענה, שדבר לא נענה לו, שלא נעשה בו.

כל השנה הזו ניסתה לא להיות נוצרייה. לא לחשוב שהבשר מותר מן הרוח. לא להעניק את הבשר כמתת. לא להתבונן בדבר אחד ולראות דבר אחר. לא להסיט את המבט בעקבות זהב. לא לכרוע ברך, ואם לכרוע, בהפקרות. לא להצמיד את פרקי הידיים זה אל זה, ואם להצמיד, בכורח. לא לתת לפצעים חדשים להמשיך ולדמם לשם העניין, לא לתת לישנים לפקוע לשם העניין. שלדברים תמיד תהיה תכלית אחרת (לעולם גם תכלית, לעולם לא אמצעי בלבד). ניסתה תיאולוגיה אחרת, ניסתה לשהות בתוך הסוד. היא ידעה שיש לה תשוקה להיות מעורסלת בחיק של אור, בחיק של זהב, זו הייתה תשוקה חדשה, שיכולה להפציע רק בתוך מי שנאסף מהחושך ומהרעב של הלמדנות, מי שעניו טחו ממלאכת הפענוח, מריבוי הפרשנויות, מהנבירה, וכעת הן מבקשות לרחוץ בשמן זהוב. ברמ"ח איבריה התגייסה כדי להתנגד לתשוקה זו.

כל השנה הזו ניסתה לא להיות נוצרייה, ובכל זאת מצאה שהזמנים הנכונים ביותר בה היו באורה של הדת הזרה, בכנסייה או במועדון. תהתה אם הודאתה בהפסד אל מול הנצרות הייתה רק דגם בזעיר אנפין של שטף כולל, תוצר של האופן שבו בני עמה נפלו בידי רעיון מסוים של גאולה, כאילו לאחר התגשמותה באופן הנוכחי לא הייתה ברירה אלא להשתוקק אל הפופ. בעיקר השתאתה בפני ייסורי הגוף שהייתה מוכנה להם, הרעב, המחלה, המשאות הכבדים. על ירכיה הופיעו שטפי דם בהירים שלא ידעה את מקורם, כל מה שהיה מפואר בגופה נעשה מחודד. בעיבורי היום עלו בה חזונות שלא הכירה בעצמה, של כלוב צלעות בולט למרחקים, של עצמות כסל כה משוננות, כה מחוספסות, שניתן להיתלות עליהן בקצה אצבע אחת. כיצד תורגם האתוס ההוא לסומה הנוכחי הזה? מניין הגיע הרעיון של רעב, של רזון? מן התשוקה? הרי בשנה שחלפה קראה פעמיים, מכריכה לכריכה, את ההתגלמות היחידה שיכולה הייתה לסבול של הברית החדשה, מתווכת לה

דרך עיניו וגופו של סופר בן תקופתה אך מבוגר ממנה, גבר, זר לה, שבאופן שהפגיע אותה כשם שלא הפגיע אותה התכונן בעיניה, דרך מילותיו, כמושא תשוקה אפשרי, אולי אולטימטיבי. בדיעבד, חשבה, ייתכן שזה היה סימן ראשון למוכנותה (זו מילה מטעה, מוכנות מרמזת על בחירה), לכניעתה, לאופן שבו עוד תניח את גופה ולשונה למרגלות כוח אחר, תניח לכוח שלה לנשור מעליה (כעת, כשהיא נוצרייה, מצאה בכול סימנים). היא קראה את הספר פעמיים, פעם אחת בכיפור כמו טומטום, ואף כי היו בו ייסורי הגוף והנפש אלו נדמו לה ייסורים של שובע, של שפע, יש יותר מדי ועל כן אפשר כעת להתחכך, להתגרד בנעימים כמעט, להתייגר. בעיקר היו שם עוד ועוד יכולות: התענגות על הגוף, מחטפים שנעשים במילים ודרך, צלילה אל הספרים, עלייה אל פני השטח של המים כשבין האצבעות מטמון.

ואילו אצלה היו דברים אחרים, פחות ופחות יכולות. בדרך הביתה מאחד מן המקומות שנקראים על שם מקום אחר היא מעדה-כתבה אל פתקי הטלפון: ושזחלת, מה אומר? ושביקשת להיות חיה. ושהיית כלב. מה פשר להיות בשירות מה שמחוץ לך. מטומטמת כפועל, מטומטמת עד כלות. ואחרי שכתבה, קראה שוב ושוב. ואחרי שקראה שוב ושוב, חזרה לקרוא בו, בסופר. נסערה. יכולתו לעמוד בטומטומו שלו, להביט במי שהיה. נדמה היה לה כקונכייה, כמאובן, כמי שמצליח להכיל בתוכו גרסאות קודמות שלו, ואלו בתורן הכילו בתוכן חללים ריקים, תעלומות (אני כותב את הספר הזה כדי שלא לנטות אך ורק לכיוון שלי, כתב, והיא בתמורה הייתה מתכופפת לעומתו). ולא במקרה פנתה אליו כעת, כשם שיש מי שפונה לאלוהיו במצוקתו, כחבר. גילתה בו עניין כעת משדבר-מה השתנה, השלד התעקם תחתיה, היסודות כשלו. מצאה את עצמה חוקרת בלשונה ריק חשוך, נעלם. כל הדברים שהיו עוברים בפה, בפיה. מזון, פחות ופחות וכשכן אז בשר, כמו כדי לפצות על בשרה שלה האבוד. מילים, אולי באותה הכמות אבל פחותות-פשוט, מלבד התחינות, על טעמן העדין. לפנים הן נאמרו במודעות יתרה, אך עתה הן נפלטו ממנה כמעשה-דיבור של מי שגופה מבקש דבר וכופה אותו באמצעות ההגיייה (היא נעשתה חיה על ידי שביקשה להיות חיה, כמו שמשיקים ספינה). איברים ועוד איברים, לעשרות: המובנים מאליהם, כן, אבל גם ציפורניים ושערות, מפרקים וטביעות אצבע, כל שיכול לעלות על הדעת ועל דל שפתיים, כל שניתן לתחוב, לבלוע. הלוע תחנת מעבר. והבליעה הפכה אקט אחרון, מוחלט, של תשוקה, להיעשות אחר על ידי היטמעות, להידמות ולהתאיין. חשבה על עמדת ההתבוננות של הסופר, על עיניו העוקבות אחרי אצבעותיה, וידעה שלעולם לא תתבונן כמותו, תמיד הדברים יהיו פראיים אצלה, תמיד היא תהיה מושא התובע להתבונן חזרה, מגיש את הפנים לסטירה, מבקש להיאכל, הופך את זה המתבונן בו לאובייקט שלו רק כדי, אז, לתת לאובייקט לכלותו.

והסרתי את לב האבן מבשרכם ונתתי לכם לב בשר.